

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักบริหารกลาง กลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล โทร. ๐.๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๔๒๐๖

ที่ กษ.๐๔๐๑/ว ๑๖๕๙

วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แจ้งเวียนบทคัดย่อของผลงาน

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก/ผู้อำนวยการศูนย์/ผู้อำนวยการกอง/หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน/หัวหน้ากลุ่มพัฒนา
ระบบบริหาร/ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐/หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์
ทุกจังหวัด

ตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เรื่อง รายชื่อผู้ผ่าน
การประเมินบุคคลเพื่อเข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชี
ระดับชำนาญการพิเศษ โดยนางไพไล ดวงบุปผา ผู้ผ่านการประเมินบุคคลฯ ขอส่งเอกสารประกอบการประเมิน
ผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่ ๒๖๙ ฝ่ายตรวจสอบ
บัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์บพมธธานี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ โดยหากผู้ใดจะทักท้วงผู้มีรายชื่อ
ตามประกาศข้างต้นให้ทักท้วงได้ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศ นั้น

ในการนี้ ข้าราชการข้างต้น ได้จัดส่งผลงานเข้ารับการประเมิน ดังนั้น เพื่อให้การประเมินผลงาน
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ เป็นไปตามหลักเกณฑ์หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๑๔
ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ประกอบกับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้แจ้งแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับ
มาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้แจ้งข้อมูลเท็จเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลงานของบุคคลในการขอรับ
การประเมินตามประกาศ อ.ก.พ.กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญ เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ
ในสังกัดกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงกำหนดให้ผู้ขอรับการประเมินจัดทำบทคัดย่อ และให้กลุ่มบริหารทรัพยากร
บุคคล**แจ้งเวียนบทคัดย่อ เป็นระยะเวลา ๕ วันทำการ** หากไม่มีผู้ใดคัดค้านให้นำเสนอผลงานเข้ารับ
การประเมินต่อไป ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด จึงได้แจ้งเวียนบทคัดย่อและสัดส่วนผลงาน
ของข้าราชการข้างต้น จำนวน ๒ เรื่อง ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ **อนึ่ง หากมีผู้ใดคัดค้านผลงานโปรดแจ้ง
ไปยังกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง เป็นลายลักษณ์อักษร ภายในวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๖
และเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้านจะได้ส่งผลงานเข้ารับการประเมินต่อไป**

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งเวียนข้าราชการในสังกัดทราบทั่วกัน

(นางสาววิตา เอี้ยงกฤษ)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การตรวจสอบการทุจริตธุรกิจสินเชื่อ กรณีศึกษา สหกรณ์ผู้ใช้น้ำกุดหวาย-เกาะแก้ว จำกัด
โดย นางไพลิน ดวงบุปผา ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สุรินทร์ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 3
รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปทุมธานี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปทุมธานี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1
ปี พ.ศ. 2566

.....

ปัจจุบันปรากฏข่าวตามสื่อเกี่ยวกับการทุจริตในสหกรณ์ต่าง ๆ อยู่เป็นระยะ และทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์การทุจริต จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อระบบสหกรณ์ในภาพรวมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยส่วนหนึ่งเป็นการทุจริตในธุรกิจสินเชื่อ กระบวนการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ในธุรกิจสินเชื่อ สถานการณ์ปกติอาจไม่สามารถตรวจพบการทุจริต การจัดทำผลงาน เรื่อง การตรวจสอบการทุจริตธุรกิจสินเชื่อ กรณีศึกษา สหกรณ์ผู้ใช้น้ำกุดหวาย-เกาะแก้ว จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก ความยุ่งยากมาก มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการตรวจสอบการทุจริตธุรกิจสินเชื่อ โดยศึกษาลักษณะการดำเนินธุรกิจและการควบคุมภายในด้านธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ สามารถรู้เท่าทันสถานการณ์การทุจริตด้านธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ศึกษากระบวนการตรวจสอบบัญชี เพื่อให้มีแนวทางในการวางแผนการตรวจสอบการทุจริตด้านธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ สามารถใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการปฏิบัติงานสอบบัญชี ตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด และเพื่อให้มีแนวทางในการปฏิบัติงานสอบบัญชีกรณีที่มีการทุจริตด้านการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ในลักษณะคล้ายคลึงกัน โดยศึกษาลักษณะทั่วไป โครงสร้างและการแบ่งส่วนงานภายใน การดำเนินธุรกิจระบบบัญชี การวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อดูความผิดปกติของข้อมูลทางการเงิน และระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ การวางแผนการสอบบัญชี ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการตรวจสอบ การปฏิบัติงานตรวจสอบ ตลอดจนการสรุปผลการปฏิบัติงานและการรายงานผลการตรวจสอบ พร้อมทั้งการให้ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปรับปรุงการบริหารจัดการธุรกิจของสหกรณ์ ผลการศึกษา พบว่า สหกรณ์เก็บรักษาเงินสดเกินวงเงินที่ระเบียบกำหนดเป็นประจำ มีเงินสดคงเหลือตามบัญชียกมาต้นปี และคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชีมูลค่าสูง มีการรับชำระหนี้ในช่วงใกล้วันสิ้นปีบัญชีจำนวนมาก สามารถชำระหนี้เจ้าหนี้เงินกู้ยืมกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ และยื่นขออนุมัติการกู้เงินใหม่หลังวันสิ้นปีบัญชีพร้อมทั้งมีการจ่ายเงินกู้ให้สมาชิกทั้งจำนวน สหกรณ์มีวงจรการรับ-จ่ายเงินกู้ในลักษณะนี้หลายปี ประกอบกับผู้จัดการทำหน้าที่ด้านสินเชื่อ

ด้านบัญชี และด้านการเงินด้วย อีกทั้งมีสัญญาณเตือนโดยมักมีพฤติกรรมการใช้ชีวิตหรูหรา ปัญหาการควบคุมภายในไม่ยอมแบ่งหน้าที่ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญในการพิจารณากำหนดแนวการสอบบัญชี ให้ครอบคลุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการทุจริตในช่วงการจ่ายเงินกู้หลังวันสิ้นปีบัญชีด้วย ผู้สอบบัญชี จึงได้วางแผนการสอบบัญชี โดยการสอบทานหนี้โดยตรงกับสมาชิก ณ วันสิ้นปี และหลังวันสิ้นปีด้วย ปรากฏว่ามีลูกหนี้ปฏิเสธหนี้ และเป็นรายที่ผู้จัดการสหกรณ์ยอมรับว่าได้ทำการปลอมแปลงลายมือชื่อสมาชิก เพื่อกู้เงินจากสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีบัญชี และรายที่จ่ายเงินกู้หลังวันสิ้นปีบัญชี และสหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น คลาดเคลื่อน เนื่องจากมีสมาชิกที่มาสอบทานหนี้ก็หวังว่าได้ลาออกและได้รับเงินค่าหุ้นแล้ว แต่มีรายชื่อ เป็นสมาชิกอยู่และมีหนี้กับสหกรณ์ และสำหรับรายที่ไม่ได้มาสอบทานหนี้ได้ตรวจสอบสัญญาเงินกู้ การค้าประกัน การอนุมัติเงินกู้ และการชำระหนี้หลังวันสิ้นปี รวมทั้งสอบทานความเพียงพอ ของประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ผู้สอบบัญชีรายงานข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบบัญชี เสนอหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์รายงานข้อสังเกตที่พบ จากการตรวจสอบบัญชีแจ้งสหกรณ์และนายทะเบียนสหกรณ์เป็นไปตามกฎระเบียบ นายทะเบียนสหกรณ์ แจ้งข้อบกพร่องให้สหกรณ์แก้ไขตามข้อสังเกตที่ตรวจพบ ปัจจุบันสหกรณ์ได้รับชำระเงินคืน จากอดีตผู้จัดการบางส่วน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา สหกรณ์ควรให้ความสำคัญกับระบบธรรมาภิบาลในสหกรณ์ ระบบการควบคุมภายใน และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไขอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง อำนวนโยบายขั้นสูงสุดแก่มวลสมาชิก กรณีมีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎระเบียบ มีมาตรการ การลงโทษตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ผู้ตรวจสอบกิจการควรทำหน้าที่เป็นตัวแทนสมาชิก ในการตรวจสอบด้านต่างๆ ของสหกรณ์ พร้อมผลการตรวจสอบเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอต่อ ที่ประชุมกรรมการดำเนินการโดยสม่ำเสมอ ซึ่งหากพบข้อผิดพลาดหรือการทุจริต ต้องแจ้งให้สหกรณ์ ปรับปรุงแก้ไขได้ทันที ผู้สอบบัญชีควรพิจารณาวางแผนงานการสอบบัญชี กำหนดแนวการสอบบัญชี ให้สอดคล้องกับรายงานการประเมินความเสี่ยงจากการควบคุมภายใน เพื่อให้ได้ผลการตรวจสอบ ที่เชื่อถือได้ และเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี ระเบียบ คำสั่ง หรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ มีการประสานความร่วมมือ ในการติดตามและกำกับดูแลให้สหกรณ์มีธรรมาภิบาล และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การใช้ Smart Monitor ร่วมกับ Software Remote เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสอบบัญชี
ของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในยุค New Normal กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด

โดย นางไพลิน ดวงบุปผา ตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สุรินทร์ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 3
รักษาการในตำแหน่งนักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปทุมธานี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1
ขอประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการพิเศษ
สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ปทุมธานี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 1

ปี พ.ศ. 2566

.....

สถานการณ์โลกปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทักษะการทำงานของบุคลากร
ก็อาจเปลี่ยนหรือถูกทดแทนด้วยเทคโนโลยีที่พัฒนาอย่างรวดเร็วเช่นกัน แต่ทุก ๆ การเปลี่ยนแปลง
ที่เกิดขึ้นนั้นวงจรของมันมักจะอยู่ได้ไม่นาน การพัฒนาองค์กรจึงอย่าหยุดพัฒนาคน ให้มีการปรับตัวและ
เรียนรู้ตลอดเวลา เช่นเดียวกับการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งต้องมียุทธศาสตร์ความรู้ทางวิชาการและการใช้
เทคนิคต่าง ๆ ในการตรวจสอบอย่างเหมาะสม สามารถใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ได้พัฒนาขึ้น นำมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงานสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัจจุบัน
สหกรณ์ในจังหวัดสุรินทร์มีข้อสังเกตจากการตรวจสอบบัญชีหลายแห่ง อีกทั้งการปฏิบัติงานสอบบัญชีในยุค
New Normal ช่วงสถานการณ์ COVID-19 ก็ถือเป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญ ประกอบกับผู้สอบบัญชี
รับผิดชอบสหกรณ์หลายแห่ง การได้มาซึ่งข้อมูลทางการเงินอย่างทันเวลาแบบ Real Time ถือเป็นเรื่อง
ที่สำคัญ อย่างไรก็ตามกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มีเครื่องมือช่วยในการปฏิบัติงานสอบบัญชีหลายอย่าง
การใช้ Smart Monitor ร่วมกับประยุกต์ใช้ Software Remote ถือเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับผู้สอบบัญชี
ในการเรียกดูข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงของสหกรณ์
ในด้านต่าง ๆ ได้จากทุกที่ที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต สามารถเรียกดูข้อมูลได้อย่างทันเวลาแบบ Real Time
โดยไม่ต้องเข้าไปยังสำนักงานที่ตั้งของสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีสามารถนำข้อมูลมาใช้ในการสอบบัญชี
วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินเพื่อเตือนภัยทางการเงิน เป็นการป้องปรามการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นกับ
สหกรณ์ มีประโยชน์เป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุค New Normal ช่วงสถานการณ์ COVID-19

จากหลักการและเหตุผลข้างต้น จึงเป็นแนวคิดในการใช้ Smart Monitor ร่วมกับประยุกต์ใช้ Software Remote เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในยุค New Normal ของสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด ซึ่งผู้เสนอแนวคิดเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์ดังกล่าว เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2565 เป็นสหกรณ์การเกษตรขนาดใหญ่พิเศษ ความยุ่งยากมากที่สุด มีสำนักงานใหญ่และสาขาอีก 2 แห่ง ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ รับฝากเงิน จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลิตผลและแปรรูปผลิตผลการเกษตรและผลิตสินค้า และบริการ มีการใช้โปรแกรมที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกระบบงาน (Full Pack Accounting Software : FAS) เป็นสหกรณ์ที่ใช้ระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Working Paper : EWP) และใช้นวัตกรรม Smart4M ที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีสามารถใช้ Smart Monitor เป็นเครื่องมือในการสอบบัญชี แต่เนื่องจากสหกรณ์การเกษตรปราสาท จำกัด มีสำนักงานใหญ่และสาขาอีก 2 แห่ง ที่ตั้งสำนักงานแยกจากกัน ไม่สามารถใช้ระบบเครือข่ายเดียวกันได้ การใช้โปรแกรมระบบสมาชิก และหุ้นและเงินให้กู้ ระบบเงินรับฝาก และระบบสินค้า สหกรณ์ใช้ระบบ StandAlone ในการบันทึกบัญชีในแต่ละระบบงาน ส่งผลให้การใช้ Smart Monitor ในการวิเคราะห์รายการทางการเงินเพียงอย่างเดียว อาจไม่สามารถเปรียบเทียบรายการเคลื่อนไหวจากระบบงานย่อยได้อย่างครบถ้วนจึงต้องร่วมกับประยุกต์ใช้งาน Software Remote ต่าง ๆ เช่น TeamViewer ,AnyDesk หรือ UltraViewer เป็นต้น ในการเรียกดูรายงานระบบงานย่อยกับบัญชีคุมยอดเพื่อวิเคราะห์รายการผิดปกติ หรือนำก่อนข้อมูลเพื่อการตรวจสอบตามเงื่อนไขที่ได้ทำบันทึกข้อตกลงระหว่างผู้สอบบัญชีกับสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีต้องศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการใช้งาน Software Remote ต่าง ๆ และฝึกปฏิบัติอยู่เสมอ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในยุค New Normal สามารถประยุกต์ใช้ในการสอบบัญชีร่วมกับ Smart Monitor สำหรับสหกรณ์ที่มีลักษณะคล้ายกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ